

Vakantie special

Het thema 'Geboorte van Nederland' heeft onvermoede kanten. Dit keer gaat het over bekende en minder bekende plekken die de moeite van het bezoeken waard zijn. Sommige dichtbij, andere ver(der) weg.

Reizen en routes

René van Stipriaan heeft het inspirerende **Het reisboek van Willem van Oranje**, geschreven. Achterin het boek staan suggesties om er zelf op uit te trekken in Nederland, België, Duitsland, Luxemburg, Frankrijk en Spanje.

De **Oranjeroute** is een route van 2.500 kilometer door Duitsland en

Nederland en gaat langs steden die historische banden hebben met het huis Oranje-Nassau. Eén van de bekendste is Dillenburg, waar de band met Willem van Oranje c.s. niet onder stoelen en banken wordt geschoven. Ook zonder beheersing van het Duits kun je er prima terecht: de belangrijkste plekken en routes zijn ook in het Nederlands weergegeven.

Wie van fietsen en geschiedenis houdt kan kiezen voor de **Geuzen- en Martelaren fietsroute**. Drie (dag)tochten van elk 50-70 kilometer: Voorne-Putten (onder andere Brielle en Hellevoetsluis), de Hoeksche Waard en tussen Gorcum en Dordrecht, www.izi.travel

De Vereniging Nederlandse Vestingsteden en de KNAC hebben een **(auto)vestingstedenroute** ontwikkeld, die de steden Gouda, Gorinchem, Dordrecht en Brielle verbindt. Tijdens deze route beleef je het begin van de Tachtigjarige Oorlog aan de hand van de verhalen van de plaatsen die je onderweg aandoet, www.vestingstedenroute.nl

Wie wat verder van huis wil maar dicht bij het thema: bestuurslid Peter Rehwinkel (waarnemend burgemeester van Voorne aan Zee, waartoe ook Brielle behoort) heeft een reis ontworpen met als thema **De koninklijke geschiedenis van Spanje en Holland**. Van 25-29 september is hij ook de reisleader. Zie www.destintravel.nl/muziekreis-madrid

In Brielle is een bijzondere **wandelroute** aangelegd die voert langs citaten over vrijheid en verdraagzaamheid. In het wegdek en aan lantaarnpalen kun je citaten van bekende wereldburgers lezen. De start is bij het 1 aprilmonument, waar de Geuzen op 1 april 1572 de stad binnenkwamen, de route eindigt bij de plek waar diezelfde Geuzen op 9 juli 1572 19 religieuzen (de zogenoemde Martelaren van Gorcum) ombrachten: de Bedevaartskerk.

In de jaren rondom 1572, de Geboorte van Nederland, hebben veel mensen het leven gelaten omdat ze op het verkeerde moment op de verkeerde plaats waren. Denk aan de massamoorden in **Naarden**, **Oudewater** en **Zutphen**. Anderen stierven vanwege hun geloofsovertuiging, zowel protestanten als katholieken. Bekende voorbeelden van de laatste groep zijn de martelaren van Gorcum, Roermond en Alkmaar (allen religieuzen).

Bezoek in deze plaatsen musea en of maak een stadswandeling en ontdek zo niet alleen wat er toen speelde, maar ook welke verbanden er zijn met het heden en mogelijk de toekomst. Het Stedsmuseum Steenwijk biedt een stadswandeling. Al wandelend leer je over de rol van **Steenwijk** als strategische plaats in de Tachtigjarige Oorlog.

Ook het nabijgelegen Stedsmuseum **Vollenhove** biedt een wandeling, waarin de Geboorte van Nederland aan de orde komt.

In de Achterhoek kan je de geschiedenis van vesting- en garnizoensstad **Bredevoort** en de omgeving gedurende de Tachtigjarige Oorlog ontdekken via verschillende wandelingen.

Evenementen

Enkele tips voor grootse evenementen:

450 jaar **Leidens ontzet**, met als hoogtepunt 3 oktober 2024. Van 's-morgens heel vroeg tot 's-avonds heel laat bruist het van activiteiten.

Zie www.3october.nl

foto: Leidens Ontzet

Of ga van 25-27 oktober naar de Achterhoek en beleef in **Groenlo** het historische evenement 'De Slag om Grolle'. Je zult er niet alleen zijn; de vorige editie werd door 40.000 mensen bezocht. Zie www.slagomgrolle.nl

In **Vlaardingen** is in een tentoonstelling aandacht voor de ingrijpende stadsbrand van 1574. Te zien de hele maand juni.

Van heel andere orde is de **Nationale Bedevaart** op 6 juli in Brielle, waar de 19 martelaren van Gorcum worden herdacht.

Zie www.martelarevangorcum.nl

Musea

Veel musea besteden aandacht aan de rol van hun gemeente en regio tijdens de Geboorte van Nederland.

Musea die het grootste deel van hun vaste presentatie daaraan wijden zijn het Historisch Museum Den Briel, De Tachtigjarige Oorlog in **Brielle**, het Hof van Nederland in **Dordrecht** en museum Prinsenhof in **Delft**. Dat

museum schenkt ruime aandacht aan de Vader des Vaderlands, Willem van Oranje, die werd vermoord in het gebouw waar nu het museum is gevestigd. Opgelet: Het museum gaat eind 2024 een aantal jaren dicht vanwege een grote renovatie.

In **Groenlo** wordt gewerkt aan een museum over de Tachtigjarige Oorlog en wel in de Oude Calixtuskerk. Het museum zal aandacht schenken aan drie perspectieven: het Hollandse, het regionale en het Spaans / Europese. De opening is gepland voor 2025.

Nieuwe kunstwerken

Nieuwe kunstwerken zien die verwijzen naar de Geboorte van Nederland? De afgelopen jaren zijn er enkele bijzondere kunstwerken bijgekomen.

Zo is het glas-in-loodraam (vermoedelijk het één na grootste in Europa) in de Grote Kerk van **Alkmaar**: het licht van de vrijheid. In en rond Alkmaar is nog veel meer te zien over wat er zich in 1573 heeft afgespeeld, zoals in **Egmond aan den Hoef** en in **Bergen**.

Winterswijk creëerde in 2022-2023 een monument in de vorm van negen kunstwerken, één in iedere buurtschap en één in het centrum van Winterswijk: de Vrijheidsbomen.

In **Rotterdam** staat sinds 1874 een groot 1 april monument: De Maagd van Holland (Nieuwemarkt aan de Gedempte Botersloot).

In **Mook** werd in 2024 een kunstwerk onthuld als eerbetoon aan de omgekomen broers van Willem van Oranje: Lodewijk en Hendrik van Nassau, die op 14 april zijn gesneuveld bij de Slag op de Mookerheide.

Foto: Antwerpen

Al wat langer staan achter het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in **Antwerpen** twee bijzondere kunstwerken: 17 grote zuilen, elk met tekst, verwijzend naar de toenmalige 17 provincies, symbool van de breuk tussen de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden, en beelden van Willem van Oranje en Marnix van Sint-Aldegonde (de laatste is o.a. burgemeester van Antwerpen geweest

Nuttig en aangenaam

Regent het dagenlang? Uren op reis? Kinderen die zich vervelen? Neem het **kwartetspel** over de Geboorte van Nederland mee. Al spelende doe je veel kennis op over die periode en over de waarden vrijheid, verdraagzaamheid, verbondenheid en verscheidenheid. Het spel kost € 5 per en is te bestellen via tilly@gloseducatief.nl.

Of trakteer ze (en jezelf) op het **stripboek** over Willem van Oranje en de Geboorte van Nederland. Voor € 7,95 is het een stuk stiller achterin. Bestellen via www.eureducation.nl.

Beide producten kwamen tot stand op initiatief van en samenwerking met het Samenwerkingsverband 1572-gemeenten.

Socials

Volgt u ons al via social media? Het SW 1572 is te vinden op:

- Instagram (@geboortevannederland)
- X (@geboortevanNL)
- Facebook (Geboorte van Nederland)

We stellen alle deelnemende gemeenten voor aan de hand van leuke weetjes en beelden van achter de schermen.

Heeft u een mooi initiatief, een boeiende lezing, informatie over activiteiten of kennis die u met ons wilt delen?

Neem dan contact op met ons via contact@geboortevannederland.nl

Website

Op de website geboortevannederland.nl staan onder andere tentoonstellingen, theaterstukken, wandel- en fietsroutes. De Koninklijke Bibliotheek zal de website archiveren zodat deze gegevens ook in de toekomst bewaard blijven.

Informatie over de nieuwsbrief

Voor informatie en / of vragen kunt u contact opnemen via contact@geboortevannederland.nl

